

**Бағаналық жасушалар. Генетика
негіздері. Тұқым
қуалаушылықты зерттеудің
гибридологиялық әдісі. Тұқым
қуалау заңдары.**

Қабылдаған: Иманова Д

Орындаған: Паччаханова Ш

Тобы: ЖМ - 410

Жоспар:

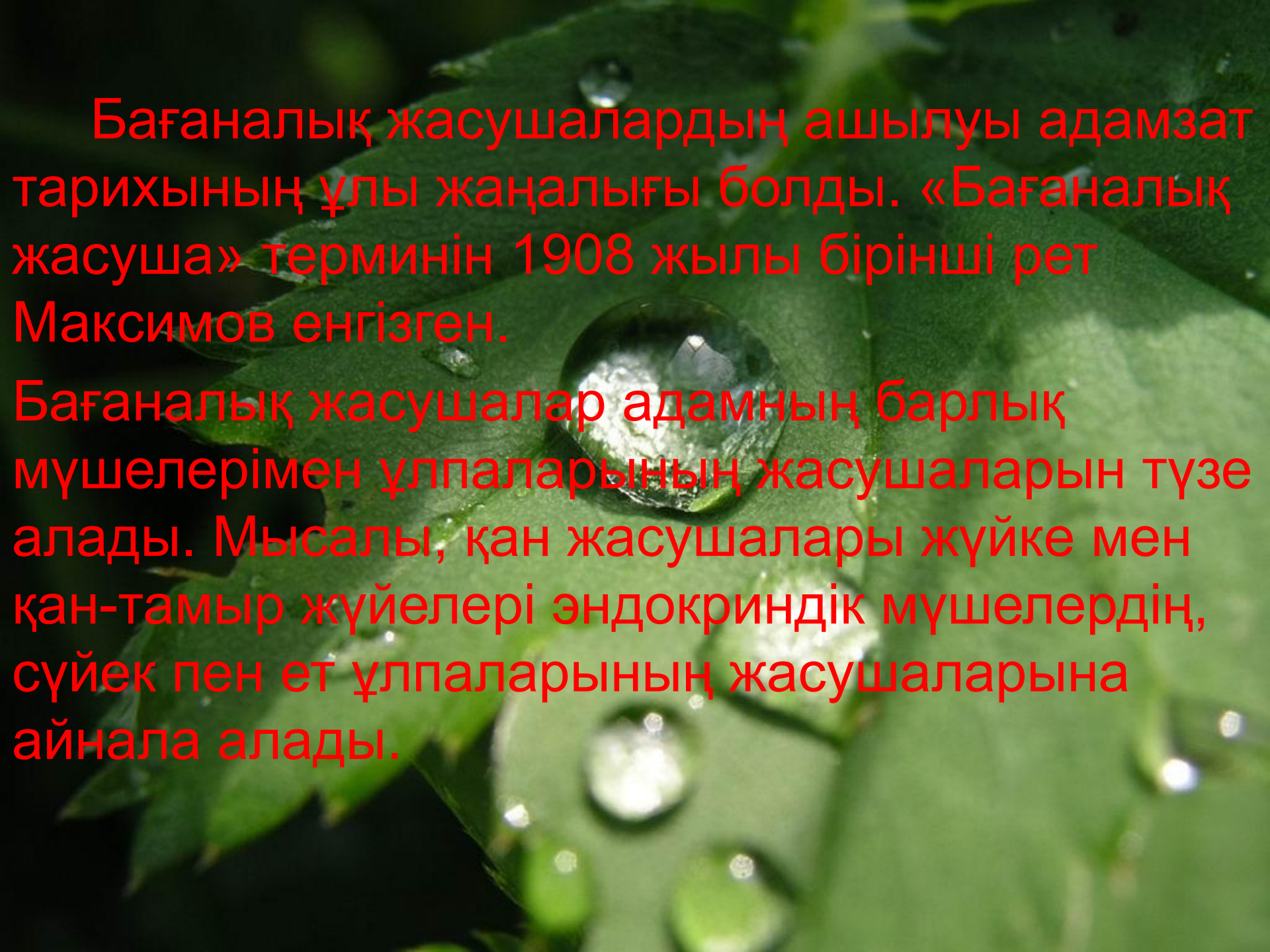
I Кіріспе

II Негізгі бөлім:

1. Бағаналық жасушалардың ашылуы
2. Генетика туралы түсінік
3. Мендельдің гибридологиялық әдісі

III Қорытынды

IV Пайдаланылған әдебиеттер

Бағаналық жасушалардың ашылуы адамзат тарихының ұлы жаңалығы болды. «Бағаналық жасуша» терминін 1908 жылы бірінші рет Максимов енгізген.

Бағаналық жасушалар адамның барлық мүшелерімен ұлпаларының жасушаларын түзе алады. Мысалы, қан жасушалары жүйке мен қан-тамыр жүйелері эндокриндік мүшелердің, сүйек пен ет ұлпаларының жасушаларына айнала алады.

Бағаналық жасушалар арқылы емдеуге болатын аурулар:

Инфаркт,
инсульт

Атеросклероз,
қант диабеті

Склероз,
жара

Цироз,
артроз

Генетика- тұқымқуалаушылық пен өзгергіштікті зерттейтін ғылым.

Тұқымқуалаушылық- тірі ағзалардың өз белгілерін келесі ұрпаққа беруі немесе бірнеше ұрпақ бойы сақталу қасиеті

Өзгергіштік- бұл тірі ағзалардың жеке дамуы және эволюциялық процесс барысында белгілерінің өзгеруі, кейбір белгілерін жоғалтып немесе жаңа белгілерді иелену қасиеті

Генетиканың даму сатылары:

- 1. Генетикалық көзқарастардың Менделге дейінгі даму кезеңі;*
- 2. Мендель заңдарының қайта ашылуға дейінгі және қайта ашылу немесе генетиканың екінші туылу кезеңі;*
- 3. Классикалық генетика кезеңі;*
- 4. Генетиканың қазіргі даму кезеңі;*

Будандастырудың негізгі тәсілдері:

- Будандастыру үшін алынатын жұптың белгілері бір-бірінен айырмашылығы бар және таза тұқымды болуы;
- Эксперименттік ережесін қарапайым етіп, ол барлық белгілерінде бірге емес, әр белгіні бөлек зерттеген, яғни моногибридті будандастырудан бастап, дигибридті, полигибридті будандастыруға өткен;
- Доминантты фенотипке ие боған ұрпақтың генотипін анықтау мақсатында әр ұрпақтың дараларын өз-өзімен тозаңдандырған және талдаушы будандастыру жүргізген. Ол үшін генотипі белгісіз доминантты дараны рецессивті дарамен будандастырған;
- Ең соңғы тәсілі-алынған ұрпақтарды кластарға бөліп санаған, яғни сандық талдау жүргізген;

Мендель Грегор Иоганн

- Бір жұп белгі бойынша айырмашылығы бар дараларды будандастыру – моногибридті, екі жұп бойынша – дигибридті, көп белгілер бойынша – полигибридті будандастыру деп атайды.

Ж	AB	Ab	aB	ab
AB	AABB	AABb	AaBB	AaBb
Ab	AABb	AAbb	AaBb	Aabb
aB	AaBB	AaBb	aaBB	aaBb
ab	AaBb	Aabb	aaBb	aabb

Адамдағы мендельденуші белгілер

Доминантты мендельденуші белгілер:

тілді трубка сияқты ширату, тілді артқа қайыру, бетте күлгенде шұңқырдың пайда болуы, маңдайда ұшбұрышты шаштардың болуы, үлкен бас бармақтың енді болуы, Габсбург еріні, полидактилия-6 саусақты, синдактилия-жабысқан саусақты болуы.

Рецессивті мендельденуші белгілер:

қан жүйесі қанның бірінші тобы иіс,дәм сезбеу, бас бармақтың жіңішке болуы, ксеродермия-күн сәулесіне сезімталдықтың жоғары болуы, мұндай адамдарда рак ауруына ұшырау жиілігі жоғары болады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

Иманова Д.Н «Молекулалық биология және медициналық генетика» оқулық – Түркістан 2012

Шырынбекова Б.Ж. «молекулалық биология және медициналық генетика» оқулық- Түркістан2012

Назар қойып
тыңдағандарыңызға
рахмет!